

कामाकडे त्याचे लक्ष कमी होते व गैरहजेरीचे प्रमाण वाढते. व्यसनाधीन माणूस त्या विशिष्ट परिस्थितीमध्ये योग्य निर्णय किंवा कृती करू शकत नाही. असा माणूस आत्महत्या करण्यास प्रवृत्त होऊ शकतो, अपघाताला बळी पडू शकतो किंवा असुरक्षित संभोगामुळे स्वतःवर एक (एच. आय. व्ही.) चे महाभयंकर संकट ओढावून घेऊ शकतो.

दारुमुळे त्रासलेला माणूस ज्यावेळी ही परिस्थिती स्विकारतो व मदत घेण्यासाठी तयार होतो, त्यावेळी त्याला त्या चक्रव्यूहामधून बाहेर पडणे शक्य होते. समाजात सर्वसाधारणपणे मिळणारी दारु सोडण्याकरीता खूप आत्मविश्वास व लोकांचे सहकार्य पाहिजे.

एड्सचा प्रसार कसा होत नाही

१. एड्स बाधित व्यक्तिशी हस्तांदोलन केल्यास

२. त्याच्याबरोबर ताटामध्ये जेवल्यास

३. त्याने वापरलेल्या बाथरुमचा किंवा बिछान्याचा उपयोग केल्यास

४. स्विमिंग पुलामध्ये पोहण्यातुन

५. खाकरणे, शिकणे किंवा मच्छराच्या चावण्यामुळे एड्सचा प्रसार होत नाही

एड्सचा विषाणू हा अतिशय नाजूक असतो. मानवी शरीराच्या बाहेर तो जास्त काळ जिवंत राहू शकत नाही. कोरड्या वातारणात, मोकळ्या हवेत किंवा पाण्यात तो १५ ते २०

मिनिटांमध्ये मरतो. त्यामुळे एच. आय. व्ही. विषाणू फक्त विर्य, योनीस्त्राव किंवा रक्त यांमार्फतच पसरू शकतो.

एड्स होऊ नये म्हणून काय करावे?

१. असुरक्षित संभोग करणे टाळा. संभोग करतांना कंडोम अवश्य वापरा.

२. रक्त चढवताना त्याची एच. आय. व्ही. तपासणी झालेली आहे

किंवा नाही याची खात्री करून घ्या.

३. इंजेक्शन, सुई, सिरिंज निर्जनुक करून किंवा नवीनच वापरा.

४. एड्सवर चर्चा करा आणि पूर्ण माहिती घ्या.

मादक द्रव्याच्या अधिक माहितीसाठी व मादक द्रव्यापासून पीडित लोकांच्या

मदतीसाठी हया पत्त्यावरती संपर्क करा

नारकोटीक्स कंट्रोल ब्युरो

एक्सचेंज बिल्डिंग, तीसरी मंजिल,
बलार्ड इस्टेट, मुंबई - ४००००१.

Targeted Intervention for IDUS

Supported by

Sankalp Chhaya

Mumbai Central ☎ 65759545

Sankalp Saarthi

Sion-Dharavi ☎ 32624560

इंग्रजी एड्सचा प्रतिबंध करण्याचा संकल्प

संकल्प रिहॅबिलिटेशन ट्रस्ट

ऑफिस

पहिली मंजिल, एस.एस.बेंगली म्युनिसिपल स्कूल,
ठाकूरद्वार रोड, चर्नी रोड (पूर्व),
मुंबई - ४०० ००२. टेलिफोन नं. ६५२५२६८५

संकल्प विषयी

‘संकल्प रिहॉबिलिटेशन ट्रस्ट’ एक स्वयंसेवी संस्था आहे. मादक पदार्थाचे सेवन करणा-या व्यक्तिना, व्यसनापासून मुक्त करण्यासाठी संकल्पची स्थापना करण्यात आली. व्यसनाधिन व्यक्तिना योग्य मार्ग दाखविण्यासाठी संकल्प सतत कार्यरत आहे.

पूर्वीपासून ‘व्यसनमुक्त’ ही संकल्पना व्यसनापासून पूर्णपणे दूर राहणे अशी होती. परंतु, बदलत्या काळानुसार विचारातही बदल झाला आहे. जरी ड्रग्सपासून पूर्णपणे मुक्त होणे शक्य नसले तरीही कमीत कमी त्याचे वाईट परिणाम कमी केले जाऊ शकतात. आजच्या युगात एच. आय. व्ही. आणि रक्ताद्वारे पसरणारे आजार जसे, हेपेटायटीस बी आणि सी, यांचे प्रमाण अधिक आढळते. सामाजिक आणि वैयक्तिक फायदे लक्षात घेता हार्म रिडक्शन कार्यक्रम खूप महत्त्वपूर्ण ठरत आहे.

हार्म रिडक्शन

आमच्या येथे हार्म रिडक्शन कार्यक्रम सुरु असून त्याचे अनेक फायदे प्रत्यक्षत: दिसून आले आहेत.

१. ड्रग्स सबस्टीट्युशन कार्यक्रमांतर्गत, नशा करणा-यांमध्ये HIV/AIDS चा फैलाव कमी होत चालला आहे.
२. याशिवाय, हेपेटायटिस बी व सी चा फैलावसुद्धा रोखला जातो.
३. हार्म रिडक्शन कार्यक्रमाने जास्त डोजमुळे होणाऱ्या मृत्युंच्या प्रमाणात घट झाली आहे.
४. या कार्यक्रमाच्या लाभ घेणाऱ्या लोकांकडून गुन्ह्यांचे प्रमाण कमी झाले आहे.
५. या कार्यक्रमामुळे नशा करणारे, आपल्या आरोग्याकडे जास्त लक्ष देत आहेत.
६. व्यसनाधीन लोकांचा जीवनाकडे पाहण्याचा दूषिकोन बदलला आहे.
७. सुईमुळे होणाऱ्या जखमांचे प्रमाण कमी झाले आहे.

या कार्यक्रमांतर्गत देण्यात येणारे औषध (सबस्टीट्युशन ड्रग्स) डॉक्टरच्या देखरेखीखाली देण्यात येते. त्याच्यामुळे होणारा त्रास जाणवत नाही. या नवीन उपचारपद्धतीमुळे पारंपारिक उपचारपद्धतीपासून दूर राहिलेले लोकसुद्धा या कार्यक्रमामध्ये सामील होत आहेत.

एच. आय. व्ही. / एड्स

एड्स (अॅक्वायर्ड इम्यूनो डेफिशासी सिन्ड्रोम) एका विषाणूमुळे होतो. त्या विषाणूला एच. आय. व्ही. म्हणतात. हा विषाणू शारीरिकातील रोगप्रतिकारक शक्तीच नष्ट करतो, आणि त्यामुळे एड्सचा प्रादुर्भवि होतो.

एच. आय. व्ही. संसर्ग तीन प्रकारे होऊ शकतो

१. कोठल्याही एच. आय. व्ही. बाधित व्यक्तिशी असुरक्षितपणे केलेला योनी संभोग किंवा गुद संभोग
 २. एच. आय. व्ही. बाधित रक्तापासून किंवा दुषित सुईचा वापर केल्याने.
 ३. एच. आय. व्ही. बाधित आईपासून तिच्या होणाऱ्या बाळाला,
- एच. आय. व्ही. ची बाधा झाल्यानंतर तत्काळ काही लक्षणे दिसत नाहीत परंतु काही काळानंतर व्यक्तिवेगवेगळ्या रोगांना बळी पडते. एच. आय. व्ही. ची बाधा झाली आहे किंवा नाही, हे शोधून काढण्यासाठी रक्त चाचणी हाच योग्य व एकमेव पर्याय आहे. आतापर्यंतच्या माहितीनुसार प्रसाराचे मुख्य कारण असुरक्षित संभोग हे आहे. १५ ते ४९ वर्षाखालील वयोगटात हे प्रमाण जास्त आढळते. एच. आय. व्ही. / एड्सवर कुठलाही संपूर्ण इलाज आतापर्यंत नाही. परंतु, काही सावधिगिरीच्या गोष्टी पाळल्या तर या जीवघेण्या आजारापासून माणूस दूर राहू शकतो, व त्याचा प्रसार रोखू शकतो.

दारु विषयी

दारुमुळे मिळणारा क्षणिक आनंद माणसाला कधी अपंग करील हे त्याला कळणारसुधा नाही, कधी कधी पिणारा रोज पिंड लागतो, तेव्हा तो एक दारुडा होतो. अशा परिस्थितीत दारु न घेतल्याने त्याला शारीरिक व मानसिक त्रास होतो सुरुवातीची नशा येण्याकरीता त्याला रोज दारुचे प्रमाण वाढवावे लागते. नंतर तो दारु मजेसाठी नव्हे, तर त्रास कमी होण्याकरिता पितो. दारु पिण्याने होणारा त्रास म्हणजे, झोप न लागणे, जेवण न जाणे, हातपाय थरथरणे, चिडचिडपणा येणे आणि शरम वाटू लागणे. शारीरिक व मानसिक त्रासाबरोबरच घरची आर्थिक परिस्थितीसुदृधा बिघडते. सर्व प्रकारचे संबंध बिघडतात. घरातील कुंटुंबीय, मित्र, नातेवाईक त्याला टाळतात.